

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

9ο Γυμνάσιο-Λύκειο & 12ο Λύκειο Πειραιά, 2001

Στο πρόγραμμα του Λυκείου από το 1999, εκτός από τα μαθήματα γενικής παιδείας, τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν ένα δίωρο προαιρετικό μάθημα ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους.

Θα αναφερθώ στο μάθημα των Καλλιτεχνικών που μπορούν να επιλέξουν και το οποίο διδάσκω:

Στην Α' Λυκείου τα παιδιά εμβαθύνουν στα εικαστικά και ανακαλύπτουν τον πλούσιο κόσμο των καλλιτεχνικών επιτευγμάτων.

Στη Β' Λυκείου οι μαθητές διδάσκονται ελεύθερο ή γραμμικό σχέδιο, μια γλώσσα έκφρασης και επικοινωνίας, το όχημα για το πέρασμα από τον κόσμο της φαντασίας στον κόσμο της πραγματικότητας.

Στη Γ' Λυκείου γίνεται η αισθητική εκτίμηση των Καλών Τεχνών από την προϊστορία ως σήμερα μέσα από την Ιστορία της Τέχνης.

Σκοπός σε όλες τις τάξεις είναι η αισθητική καλλιέργεια και η ανάπτυξη εκφραστικών δεξιοτήτων με δημιουργικό τρόπο.

Οι εργασίες που παρουσιάζονται προέκυψαν από τα τμήματα δύο Λυκείων του Πειραιά που επέλεξαν τα Καλλιτεχνικά κατά το σχολικό έτος 2000-01.

Στο 12ο Λύκειο οι μαθητές επέλεξαν να απεικονίσουν τη δυτική πρόσοψη του Παρθενώνα, γιατί το δυτικό αέτωμα που απεικονίζει τη διαμάχη της Αθηνάς με τον Ποσειδώνα διατηρείται περισσότερο ολοκληρωμένο σε σχέση με το ανατολικό. Η αρχική ιδέα για το έργο τους προήλθε από τη μουσειοσκευή "Ένας Αρχαίος Ναός" του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακρόπολης και συγκεκριμένα από την εικόνα-παζλ του ναού της Αθηνάς Νίκης, σε μεγαλύτερη όμως κλίμακα και με διαφορετικό θέμα. Χωρίστηκαν σε ομάδες. Η πρώτη ομάδα ασχολήθηκε με το αρχικό σχέδιο που έγινε με μολύβι πάνω σε δεκαπέντε χαρτόνια διαστάσεων 50x35 εκ. που ενώθηκαν προσεκτικά και στερεώθηκαν σε έναν τοίχο του σχολείου, έτσι ώστε να αποτελούν μια ενιαία συνεχόμενη επιφάνεια.

Στη συνέχεια μεγέθυναν μια ευκρινή φωτογραφία, αφού χώρισαν την επιφάνειά της σε μέρη ανάλογα με αυτά των χαρτονιών. Η μέθοδος της μεγέθυνσης που χρησιμοποιήθηκε είναι γνωστή από τα σχέδια του Ντα Βίντσι και του Ντύρερ, βασίζεται σε ένα σύστημα γεωμετρικής κανάβου, σαν σκακιέρα από γραμμές, που βρίσκονται ανάμεσα στο μοντέλο και το δημιουργό για να μεταφερθούν σωστά οι διαστάσεις και τα μεγέθη ώστε να μην είναι ασχεδιάστη η κατασκευή. Η τοιχογραφία ξεκίνησε με τη συμμετοχή όλων των μαθητών κατά ομάδες και ολοκληρώθηκε με την προαιρετική συμμετοχή μαθητών για την τελική παρουσίαση του θέματος που είχε συνολικό μέγεθος 2μ. πλάτος και 1,50μ. ύψος. Χρησιμοποιήθηκαν χρώματα λαδοπαστέλ, υλικό που επιτρέπει τις χρωματικές αναμίξεις, κατάλληλο για το χαρτόνι που επιλέχθηκε ανάμεσα σε διάφορα υλικά που είχαμε στη διάθεσή μας. Το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας και ο αρχικός στόχος, ήταν η δημιουργία μιας κινητής τοιχογραφίας με μεγάλες μεν διαστάσεις αλλά που μπορεί να μεταφερθεί και να συνδεθεί εύκολα, να χρησιμοποιηθεί ως σκηνικό σε παραστάσεις ή εποπτικό υλικό για εκπαιδευτική δραστηριότητα, αρκεί να υπάρξει ένας τοίχος για να συναρμολογηθεί.

Στο 9ο Λύκειο Πειραιά, οι μαθητές μελετώντας την ιστορία της Ακρόπολης εντυπωσιάστηκαν από τη σύνθεση του ανατολικού αετώματος του Παρθενώνα. Ξεκίνησαν συγκεντρώνοντας σχεδιαστικές αναπαραστάσεις καλλιτεχνών από

το βιβλίο "Περίπατοι στον Παρθενώνα" και από άλλες πηγές, τις οποίες επεξεργάστηκαν και τις εκτύπωσαν. Σχέδια έγχρωμα όπως αυτά των J. Carrey, Raccard κ.ά. τους προκάλεσαν σύγχυση με τις τόσες διαφορετικές εκδοχές όσον αφορά στη θέση των θεών του Ολύμπου που έχουν συγκεντρωθεί για να τιμήσουν το γεγονός της Γέννησης της Αθηνάς.

Βιώνοντας την ιστορική εξέλιξη, με όσα στοιχεία υπάρχουν, τα παιδιά επηρεάστηκαν έντονα. Κι όταν τους πρότεινα να φωτογραφηθούν στη θέση των θεών, η ανταπόκρισή τους ήταν άμεση. Στο προαύλιο του Λυκείου πραγματοποιήθηκαν δύο διαφορετικές χρονικά φωτογραφίες. Πριν τη φωτογράφιση τα παιδιά περπατούσαν στην αυλή ελεύθερα προετοιμαζόμενα. Όταν τοποθετήθηκαν, σύμφωνα με τη θέση που θα έπαιρναν μιμούμενοι τα θεϊκά γλυπτά, προέκυψε αυτόματα η εμφάνιση του αμβλυγωνίου τριγώνου που αποτελούσε το αέτωμα με τις ίδιες γωνίες που προβάλλουν στο σχολικό περίγυρο.

Η προετοιμασία της φωτογράφισης θύμιζε πρόβα θεατρικού έργου αφήνοντας αναμνήσεις από μία ξεχωριστή εμπειρία στη διάρκεια της σχολικής ζωής. Οι ίδιοι αυτοί μαθητές ζωγράφισαν αγγεία, θεούς και ήρωες που αγαπούν, με τη δροσιά και το βλέμμα της νιότης τους.

Κάποιοι άλλοι μαθητές προχώρησαν στη δημιουργία φωτογραφικού κολλάζ.

Η τεχνική του κολλάζ χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα από τους κυβιστές, τους ντανταϊστές, και τους σουρεαλιστές. Αφορά το σχηματισμό μιας καινούργιας εικόνας, που προκύπτει από το συνδυασμό πολλών φωτογραφιών, διαφόρων υλικών και αντικειμένων. Σκοπός των σουρεαλιστών ήταν να δημιουργήσουν μια νέα πραγματικότητα, να αναμιξουν το λογικό με το άλογο, τα όνειρα και τη φαντασία για να δημιουργήσουν κάτι πρωτότυπο, όπως είναι κάθε έργο Τέχνης. Ζητήσαμε λοιπόν από τα παιδιά να φέρουν τα απαραίτητα, ψαλίδια, κόλλες, περιοδικά. Πριν δουλέψουν το κολλάζ τους, ένας τρόπος για να εμπνευστούν ώστε να προκύψει κάτι ουσιαστικό είναι μερικά μαθήματα που αφορούν τα κολλάζ του Οδυσσέα Ελύτη τα οποία συνοδεύουν τα ποιήματά του καθώς και μερικές αναφορές στην Ιστορία της Τέχνης, συγκεκριμένα σε σουρεαλιστές ζωγράφους που μέσα από τα έργα τους αποδίδουν ονειρικές εικόνες όπως οι αινιγματικές πλατείες του Ντε Κίρικο ή τα μαλακά ωρολόγια του Νταλί.

Τα μαθήματα αυτά βοηθούν πολύ τη δημιουργικότητά των παιδιών και τους βοηθούν στη δική τους προσπάθεια.

Τα φωτογραφικά κολλάζ που παρουσιάστηκαν στην έκθεση "Η Ακρόπολη μέσα από τα μάτια των μαθητών" είναι ομαδικές εργασίες από παιδιά Λυκείου. Δουλέψαμε μαζί με τα παιδιά χρησιμοποιώντας παλιά περιοδικά του ΕΟΤ, ηλεκτρονικό υπολογιστή, εικόνες από διαφορετικά βιβλία με κύρια πηγή το βιβλίο "Περίπατοι στον Παρθενώνα", τις οποίες επεξεργαστήκαμε με scanner και εκτύπωσαμε ανάλογα με τα μεγέθη για να ταιριάζουν στις επιφάνειες των φόντων.

Κάνοντας μία αποτίμηση του όλου προγράμματος γίνεται φανερό ότι επετεύχθη ο σκοπός μας που ήταν η απόσπαση των αγαλμάτων από τους χώρους που εκτίθενται είτε αυτοί είναι προσωποειδικοί είτε απρόσωποι και η τοποθέτησή τους, με τη βοήθεια της τεχνολογίας σ' ένα αλλοιώτικο φανταστικό περιβάλλον ενταγμένο στο ελληνικό φως και τοπίο.

Κ. Ποτόγλου

